

“BİZ KİMİZ?” TESTİ

□□□□

Şimdi gelin, “Biz kimiz?” ve “İnsan ilişkilerinde hangi nefis mertebesindeyiz?” sorusunu yanıtlamaya ve kendimizi tanımaya çalışalım:

Kişi kendini tanımak; kötülüklerden arındırıp, iyiliklere alıştırmakla mükelleftir. Çünkü “*Nefsini bilen, Rabbini de bilecektir.*”

Herkes kendi bedeninde ve benliğinde tezahür ve tecelli eden Rahmani-viddani duyguları ve şeytani dürtüleri fark ederek, Hak’ka (doğruya ve hayırlıya) tabi olup, Batıla (yanlış ve zararlıya) tepki gösterip terk etmedikçe, olgunluk mertebesine erişemeyecektir. İşte aşağıdaki soruların yanıtları, kendi ayarımızı ve ahlâkımızı yansıtan verilerdir.

1- İlişkilerinizde neye önem verirsiniz?

a) İnsan ilişkilerimde, siyasi ve iktisadi çıkarlarımı ve üstün sosyal statü ve sıfatımı özellikle gözetirim.

b) Herkesin temel insan haklarına saygı duyar ve ilişkilerimde imani ve insani ölçülere öncelik veririm.

c) Değişen durumlara ve o anki ruh dünyama uygun hareket ederim.

d) Her halükârda, başkalarını kendime tercih eden duygusal birisiyim.

2- Dostlardan ve genelde hayattan ne beklersiniz?

a) Daha rahat ve konforlu yaşamak, şöhret ve etiket sahibi olmak ve dostlukları buna göre oluşturmak isterim.

b) Asıl gayem ve gayretim, ahiret hayatı ve Allah rızası içindir. İlişkilerimde Kur’ani ve vicdani esaslar geçerlidir.

c) İnsani ve İslami amaçlar güttüğümü gösterir, ama nefis ve dünyevi hesaplar güderim.

d) İyi niyetimi ve safiyetimi, herkes istismar eder, kullanılır ve bir kenara itilirim.

3- En çok nelere üzülmeğiniz?

a) Bana yarasan diye emek verdiğim kişilerin nankörlük etmesine ve ayrılıp gitmesine çok içerlerim.

b) Çevremdekilerin Hak’tan ve hayırdan ayrılmasına, manevi zarara ve israfa uğramasına teessüf ederim.

c) İçimden: Bana yararı devam ediyorsa, “Dünyası da ahireti de yıkılsın, boş ver!” derim.

d) Başkalarının derdine yanmaktan ve problemleriyle uğraşmaktan, kendimi düşünmeye fırsat bulamayan bir psikolojiye sahibim.

4- Arkadaş veya aile çevresinde konuşkan bir kişi misiniz?

a) Düşünce ve tecrübelerime güvendiğim için, onları her fırsatta çevremdekilere aktarmam gerektiğini düşünür ve sonuçta bir toplulukta en çok konuşan kişi ben olurum.

b) Beni dinleyen kimselerle konuşmaktan hoşlanırım, fakat konuştuğum kadar dinlemeye de önem veririm.

c) Moralim düzgünse, insanlarla sohbet etmekten çok hoşlanırım. Fakat sıkıntılıysam, ağzımı bıçak açmaz birisiyim.

d) Başkalarının fikirlerine kendiminkinden daha çok önem verdiğim için; konuşmaktan çok, dinlemeyi tercih ederim.

5- Konuşurken veya dinlerken karşınızdaki kimsenin gözlerine bakabilir misiniz?

a) Konuşurken karşımdakinin gözlerinin içine bakar ve karşımdaki de aynı şekilde davranmazsa çok sinirlenirim.

b) Karşımdakine sevgiyle ve gülümseyerek bakarak, dinlediğimi belli etmeye özen gösteririm.

c) Kendimi iyi hissetmiyorsam, dikkatim dağınık olur; ne kadar istesem de karşımdakini ilgiyle dinleyemem, bu da bakışlarımdan kendimi ele verir.

d) Ben konuşurken karşımdakine pek fazla bakmam, fakat karşımdakini dinlerken bakmaya gayret ederim.

6- Arkadaşınızla bir yerde buluşacaksınız, fakat arkadaşınız söz verdiği saatte

gelmediyse, nasıl bir tepki verirsiniz?

- a) Böyle bir hususta mazeret kabul etmez, yeteri kadar önem vermediği için geç geldiğini düşünür ve kızgınlığımı sözle de dile getiririm.
- b) Önce arkadaşlarımın konuşmasını bekler, geç kalma sebebine göre tepki gösteririm.
- c) Genellikle fazla mesele etmem, fakat sıkıntılıysam böyle bir davranışında ilk anda kızgınlığımı belli ederim.
- d) Sebep ne olursa olsun, karşımdakinin üzülmesini istemem ve ona teselli veririm.

7- Çalıştığınız yerdeki iş arkadaşımız o gün oldukça durgunsa, bunu nasıl değerlendirirsiniz?

- a) Davranışlarının bana karşı alınmış bir tavır olabileceğini düşünür, fakat fazla üzerinde durmamayı yeğlerim.
- b) Arkadaşımla uygun bir ortamda yalnız olarak konuşup, bir sıkıntısının olup olmadığını öğrenmeye yönelirim.
- c) Çevremdekilerin durgun veya neşeli olup olmadıklarını pek fark etmem ve ilgilenmem.
- d) Arkadaşımı üzecek bir şey yapıp yapmadığını düşünmek beni çok etkiler. Bunu doğrudan da soramaz, öğrenmek için değişik yollar denerim.

8- Komşunuzdan uygunsuz bir saatte gürültü geliyorsa, aşağıdakilerden hangisini yapmayı tercih edersiniz?

- a) Hemen kapısına gider ve bu davranışın adab-ı muâşeret kurallarına hiç uymadığını söylerim.
- b) Gürültü çok aşırı değilse, o gün tahammül eder, daha sonra komşumla görüştüğümüzde sohbet arasında rahatsız olduğumu uygun bir şekilde dile getiririm.
- c) Genellikle başım çok ağrır ve gürültüye tahammül edemem. Bunun için de kapısına gider ve kibar bir dille rahatsız olduğumu söylerim.
- d) Komşumu üzmemek istemediğimden, gürültüden rahatsız olduğumu belli etmeden sabrederim.

9- Arkadaşınız sizi bir hususta eleştirdiğinde ne hissedersiniz?

- a) İnsanlar beni genellikle haksız yere eleştirir. Bu beni çok öfkelenendirir. Ne yapalım meyveli ağaç taşlanır. Zaten kimse beni çekememektedir.
- b) Önce arkadaşlarımla haklı olup olmadığını düşünürüm. Yerinde eleştiriye haklı olduğunu söyler, o davranışımı düzeltmeye gayret ederim.
- c) Bana yöneltilen eleştirilere göre tepkim değişir.
- d) Bu eleştirilerin niyetine, hedefine, tamire mi yoksa tahribe mi yöneldiğine göre tepki veririm.

10- Sevdiğiniz bir arkadaşınıza veya yakınınıza karşı olan sevginizi, ona söyler misiniz?

- a) Söylemeyi tercih ederim.
- b) Fırsat bulduğumda sevdiğimi söylemek isterim.
- c) Bazen söylerim.
- d) İstesem de söyleyemem, bundan çekinirim.

11- Bir tartışma esnasında karşınızdakine karşı kırıcı sözler sarf eder misiniz?

- a) Ben neysem oyum, gerektiği zaman gerekeni söylerim.
- b) Kırıcı konuşmamaya özen gösteririm.
- c) Kırıcı konuşmak istemem, fakat genellikle kendimi tutamayıp hakaret ederim.
- d) Kesinlikle kırıcı konuşmam, bundan tiksiniyorum.

12- Sıkıntılı zamanınızda bunu çevrenizdekilerle nasıl paylaşmayı tercih edersiniz?

- a) Sıkıntımı içimde saklayamam, arkadaşlarıma rahatlıkla söylerim.

b) Çözüm bulabileceğine inandığım ve sır tutabilecek yakın arkadaşlarımla dertleşirim.

c) Ancak ısrar edildiğinde sıkıntılarımı paylaşabilirim.

d) Başkalarının başını ağrıtmak yerine, sıkıntılarımı içimde saklamayı yeğlerim.

13- Uzun zamandır görmediğiniz bir arkadaşınıza bir toplantıda rastladığınızda, nasıl hareket edersiniz?

a) Hiç dost dostu bu kadar uzun zamandır aramaz mı? diye sitem ederim.

b) Sevgiyle kucaklar, onu ne kadar çok özlemiş olduğumu söylerim.

c) Tepkim karşımdaki kişiye göre değişir.

d) Uzun zamandır onu arayamadığımı düşünüp mahcup olur, mazeretlerimi bildiririm.

Değerlendirme

A 1 şıkkı çoğunlukta ise;

İnsanlarla ilişkilerinizde, hep kendi dediğinizin olmasını istiyorsunuz. Sizin düşünce ve davranışlarınızın daima başkalarınınkinden üstün olduğunu düşünüyor ve bunu sürekli çevrenizdekilere kabul ettirmeye çalışıyorsunuz. Sayılı kişiler dışında, çevrenizdekileri küçümser şekilde hareketleriniz, herkesin mükemmel şekilde davranmalarını beklemeniz, onları sizden uzaklaştırıyor ve yalnız kalıyorsunuz. Daha hoşgörülü olursanız, inanın daha mutlu olacaksınız.

B □ şikkı çoğunlukta ise;

Siz çevrenizdekilere değer veren bir kimsesiniz. Çevrenizdekilere sıkıntılı zamanlarında yardımcı oluyor ve onlardan da gerektiğinde yardım alabiliyorsunuz. Eğer karşınızdaki de sizin gibi davranırsa, insanlarla ilişkilerinizin olumsuz gitmesi için ortada bir neden görülüyor. İnsanlarla iletişim kurarken beden dilinizden maksimum derecede yararlanıyorsunuz. Size karşı yanlış bir hareket yapıldığında, bunun yanlış anlaşılardan kaynaklanabileceğini düşünüyor ve düzeltme yoluna gidiyorsunuz. İnsanların davranışlarının temelinde yatan sebepleri göz önüne almayı ihmal etmiyorsunuz. İnsanlara karşı önyargılı davranmamaya gayret ediyorsunuz.

C □ şikkı çoğunlukta ise;

Siz oldukça değişken yapıya sahip bir kimsesiniz. Sizin insanlarla iletişiminiz tamamen ruh halinize bağlı. Eğer bir gün sıkıntılıysanız veya sizi üzen bir olay olmuşsa, bunu yüz hatlarınız ve hareketlerinizle o kadar çok ortaya koyuyorsunuz ki, çevrenizdekiler sizi üzecek bir şey yapıp yapmadıklarını düşünüp duruyor ve huzursuz oluyorlar. Neşeli olduğunuzda da aynı şekilde çevrenizdekilerle iletişiminize bunu yansıtıyorsunuz.

D □ şikkı çoğunlukta ise;

İnsanlarla iletişiminizde fedakârlığı o kadar çok ön planda tutuyorsunuz ki, bunda aşırıya varıp; kendi duygu, düşünce ve isteklerinizden çok fazla taviz veriyorsunuz. Hâlbuki hem insanlarla iyi geçinip, hem de doğru bildiğiniz şekilde davranmak mümkündür. Yeter ki siz kendinizi ifade etmeye gayret edin.

Haydi, kendimizi bilelim!

“Nefsini bilen, Rabbini bilir” Hadisini İbn Arabi (r.a.) şöyle izah etmiştir: “Her insanda, ayrı bir ‘İlahi İsim’ daha fazla tecelli etmiştir. İnsan, ancak bu İsm’in tecellisi kadarınca nefsinin bilecektir.” Yani bu İlahi İsm’in tezahürü oranında imana ve irfana erişecektir.

Rabbin Zat'ını idrak etmek, zaten mümkün değildir. Bu nedenle Zat'ın tefekkürü yasak edilmiştir. İnsan idraki, Cenab-ı Hakk'ın Zat'ını fikretmekten acizdir...

Nefs, klasik Arapça'da ruh anlamında kullanılmıştır. Günümüzdeki kullanımı daha çok, 'ruh'tan farklı, özerk bir olgu biçimindedir. Nefsin çeşitli mertebe ve merhalelerinden Kur'an'da söz edilmektedir. Hikmet ehli, insanoğlunun yeryüzüne gönderiliş amacını; bir terbiye ve tekâmül sonucu, asli doğasına yeniden ulaşma olarak değerlendirir. Dolayısıyla insanın, dünyaya gönderilmesi bir imtihan içindir; eğitim, ibadet ve mücadele ile olgunlaşmaya yönelmelidir.

1- Nefsi emmare: Kin, düşmanlık, yalancılık, nifak, isyan ve küfür üzere olma halidir. Bunlardan kurtulmak üzere insanın manevi bir seyr-ü seyahate girişmesi, nefsin, Kur'an'da belirtilen aşamaları gerçekleştirmesi gerekmektedir.

2- Nefsi levvame: Bütün kötülüklerden kaçınma yönünde bir duyarlılık ve pişmanlık halidir.

3. Nefsi mülhime: Kişiyi iyiliklerin ilham olduğu, kötülüklerini terk edilmeye koyulduğu bir ahlâk mertebesidir.

4- Ardından, imani ve insani doygunluğa yetişip, Rabbi'yle huzur bulmuş mutmain nefis düzeyine erişir.

5- Nihayet, Allah'ın her hükmünde ve takdirinde hikmet ve ibret arayıp teslimiyet gösteren, ibadet ve istikamet üzere rıza makamına ulaşmış halde nefs-i raziyye gelecektir.

6- Derken marziyye makamında, Allah o kuldun razı olup seçmiş demektir.

7- Ve nefsi kâmile, (olgun, huzurlu ve şuurlu nefis) Allah'ın halifesi olarak insanları irşatla

şereflendirilmiştir. Bunlar toplumda gönüllü barış elçileri ve hakikat davetçileridir.

Uyarı: Bu kısa ve özlü testin sonuçları, kişilik ve karakterimizi aksettiren yaklaşık bir puanlama yerindedir, yani bizi tanıtan bir ayna gibidir. Asla aynaya bakmaktan çekinmemeli, kendimizi tanımaya, eksiklerimizi tamamlamaya ve aksiliklerimizden kurtulmaya gayret etmelidir.

Bu makaleyi sesli olarak dinleyebilirsiniz:

{mp3}kisilik_testi{/mp3}